

ગુજરાત યુનિવર્સિટી
ગ્રેમ. એ. ભાગ-૧, ૨ -૨૦૦૧ માટે
ગુજરાતી
.....

ગ્રેમ. એ. ભાગ-૧- ગુજરાતી-૨૦૦૧-ની પરીક્ષા માટે.

મુખ્ય અને ગૌણ:

પ્રશ્નપત્ર-૧. કૃતિઓનો વિશિષ્ટ અભ્યાસ

૧. ચતુર્ણવલિદ્ધ ચરો.
૨. સ્વપ્નપ્રજ્ઞાણ ઉરિશ્ય-દ્ ભટ્ટ
૩. ઊનપત્ર સુરેશ જોશી

૧. અખો: એક અધ્યયન ઉમાશંકર જોબી
૨. અખો: એક સ્વાધ્યાય રમણલાલ પાઠક
૩. ઉરિશ્ય-દ્ ભટ્ટની સર્જકતા- આર. એમ. વેગડા
૪. સુરેશ જોબીથી સુરેશ જોશી સુમન શાહ
૫. આત્મનેપદી સુમન શાહ

મુખ્ય પ્રશ્નપત્ર-૨: સાહિત્ય મીમાંસા

૪૦ ગુણ

૧. સંસ્કૃત સાહિત્ય મીમાંસા

ક: રસપ્રક્રિયા : ભરતનું રસસત્ર, લોહલટ, શંકુક, ભટ્ટનાયક અને ચલિનવગુપ્તે કરેલી રસસત્રની ટીકા અને રસવિભાગક વિચારણા
રૂસમ્બનીતિના વિદ્નો અને એનું નિરસન

ખ: ધ્વનિવિચાર: ધ્વનિવાદ અને ચાનેદવર્ધન ધ્વનિસ્વરૂપ, ધ્વનિના પ્રકારો
વ્યુત્ક્રાન્તકનો વ્યુત્ક્રાન્તવિચાર, વ્યુત્ક્રાન્તના પ્રકારો, મીમાંસા

ઘ: જગન્નાથનો રપણીયતન-વિચાર

૨. પ્રાશ્યાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા:

૪૦ ગુણ

ક: એરિસ્ટોટલે આપેલી ટ્રેજડીના નિભાવના, અનુકરણ સિદ્ધાંત કેથાચિર્સિસ ટ્રેજડીના ઘટક તત્ત્વો.

ખ: લોન્ગાઈનસના ઉદતત્તત્ત્વના ખ્યાલનો પરિચય
ગ: મેથ્યુ અનલિડનો કાવ્યવિચાર-કવિતા જીવનની સમીક્ષા
સત્ય અને પ્રગલ્ભ નિષ્ઠા :

ઘ: ટો. એસ. બોલિયટનો કાવ્યવિચાર: પરંપરા અને વૈયક્તિકતા
વસ્તુલક્ષી શૈલિક , કવિતાના પ્રણ સૂર, કવિતાનું સંગીત

ચ: 'નવ્ય વિવેચન' : ન્યુ ક્રિટિસિઝમ: પરિચય

૩. ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્યનો ઇતિહાસ

૨૦ ગુણ

નર્મદા , નવલરામ, રમણલાઈનોલકઠ, મર સિંહરાવ, ચાનેદશંકર દુવ,
પ. ક. ઠાકોર, રા. વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોબી, સુ-દરમ, સુરેશ જોબી
અને સપ્રત વિવેચનધારાના વિશિષ્ટ પ્રદાનનો પરિચય.

એમ.એ.ભાગ-૧-૨-ચાલુ...

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'કાવ્ય વિચાર' : સુરેન્દ્રનાથ દાસ ગુપ્તા, અનુ. નગીનદાસ પારેખ
- ૨.
- ૩.
૪. 'અભિનવ ગુપ્તનો રસ વિચાર અને વીજા લેખો' : નગીનદાસ પારેખ
૫. આપણું વિવેચન સાહિત્ય-હીરાબેન પાઠક ભાગ-૧
૬. ગુજરાતી વિવેચનનો વિકાસ: જ્યન્ત કોઠારી
૭. સાહિત્ય મીમંસા : મહિલાલ ઉ.પટેલ

પ્રશ્નપત્ર-૩: સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ: નાટક:

પુદ્ગલો-

૧. સાહિત્યમાં સ્વરૂપ ક્રમ: ની વિભાવના
૨. સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણો (૩) એના વ્યાવર્તક લક્ષણો
૪. સ્વરૂપના ઉદભવની પીઠિકા (૫) ગુજરાતીમાં એનો વિકાસ
૬. એનું આધુનીક સ્થિતિ.

સાહિત્ય સ્વરૂપના અભ્યાસક્રમમાં મદદરૂપ થાય તે માટે નીચેના પુસ્તકો સુચવવામાં આવે છે.

૧. 'કાકાની શક્તિ' - ક.મા.મુનશી
૨. 'કાહે કોયલ શોર મચાયે' - લાભશંકર ઠાકર
૩. 'કાકલર' - રવીન્દ્રનાથ ટાગોર (અનુ. નગીનદાસ પારેખ)
૪. 'ધ ગ્રી સિસ્ટર્સ' - એન્તન મેબોવે (અનુ. સુમન શાહ)

કેટલાક મહત્વના ગ્રંથો:

૧. નાટકનો ઉદ્દગમ એને વિકાસ	ડા. મહેય ચોકસી
૨. પાશ્ચાત્ય નાટક સિદ્ધાંત	નંદકુમાર પાઠક
૩. ભરતનું નાટ્ય શાસ્ત્ર	મહેશ ચંપકલાલ
૪. નાટ્ય અર્થ	હીરુભાઈ ઠાકર
૫. પ્રતિમુખ	સતીશ વ્યાસ
૬. રંગલોક	વિનોદ અધ્યય
૭. મુનશી: એક અભ્યાસ	રતિલાલ નાયક
૮. કમ્પોસિટીવ મુશનીની નાટ્ય પ્રતિભા	રવિન્દ્ર ઠાકોર
૯. રસ-નિધાન એક-૬	સુમન શાહ

વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર -૩ : સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન (Literature and philosophy
મુદ્દા :

- ૧: સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાનનું સ્વરુપ
- ૨: કલાપીમાંસા (Poetics) અને તત્ત્વજ્ઞાન (philosophy) ની પરંપરાઓ
- ૩: સત્યનો વાસ્તવિકતા અને સૌંદર્યનો કલા સાથેનો સંબંધ
- ૪: ભારતીય અ તત્ત્વજ્ઞાન : વેદો', ઉપનિષદો, પ્રાહ્મણ્યો, બાહ્યદર્શનો આદિનો પરિચય:
- ૫: પશ્ચિમનું તત્ત્વજ્ઞાન : કોન્ટ, શોપન હાવર, નિત્ચે, હાડડેગર, હ્યુસેર્લ, કિંગેગાર્ડ.
- ૬: ભારતીય કાવ્ય મીમાંસા અને પશ્ચિમની કાવ્યમીમાંસા
- ૭: ક્વિનોમિનોલોજી (પ્રતિભાસ વિજ્ઞાન) અને ચસ્તિત્વવાદ
- ૮: સાહિત્ય સર્જન અને અન્ય વૈચારિક વલણો:આદિમતાવાદ, વાસ્તવવાદ, પ્રકૃતિવાદ, પરાવાસ્તવવાદ, સાહિત્યમાં અસંબંધ:યેક્સર્ડની વિભાવના:

એમ.એ. ભાગ-૧(કકત એન્ટાયર)ના વિદ્યાર્થીઓ માટે

પ્રશ્નપત્ર: ૪ આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય :

(અ) સૈધ્ધાન્તિક :

- ૧: આધુનિકતાની વિભાવના
- ૨: ભારતીય સાહિત્યમાં આધુનિકતાની પ્રભાવ
- ૩: ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાની પ્રવાહ
- ૪: આધુનિકતાવાદ

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ એક સાહિત્ય સ્વરુપ :

(૧) નવલકથા (૨) કવિતા (૩) ટૂંકીવાર્તા (૪) નાટક-એકાંકી

ટૂંકી વાર્તાના સ્વરુપનો અભ્યાસ : સૂચિત વાર્તા સંગ્રહ :

(૧) મહાભિનિષ્ક્રમણ - મુકુન્દ પરીબ

(૨) વિનીતા - દોસ્તીએસ્કી

કેટલાક મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧:	સાહિત્યમાં આધુનિકતા	-	સુમન શાહ
૨:	આધુનિકતા ગુજરાતી કવિના	-	ભોળાભાઈ પટેલ
૩:	આધુનિકતા : એક સંક્લ સંમ્પ્રત્યય	-	ખિખિન આશર
૪:	ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા	-	પ્રમોદકુમાર પટેલ
૫:	આધુનિક ગુજરાતી નવલકથામાં માનવ	-	ઉમેશ દવે
૬:	નવલકથા	-	શિરીબા પંચાલ સુમન શાહ
૮:	ગુજરાતી નવકથા		રઘુવીર ચૌધરી

મુખ્ય એ ગૌણ :